

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentele:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Misionarismul

La deschiderea adunării Asociației clerului Andrei Șaguna, secția Arad, ținută în 18 Februar 1930, I. P. C. Sa Arhim. Policarp Morușca, a rostit o cuvântare, arătând marea însemnătate a misionarismului în scopul promovării religiosității și moralității poporului nostru.

I. P. C. Sa spune următoarele:

Spicuind printre mijloacele de propagandă religioasă, de apostolat și misionarism, preconizate până acum de asociația noastră, voi aminti pe acelea, a căror înfăptuire nu trece peste puterile noastre și care se cer să stea permanent afișate în programul preocupărilor noastre de toate zilele.

Predica trebuie să fie socotită ca parte integrantă a serviciului divin, deci obligatorie în mod sistematic. Iar *cântarea*, în deosebi la sfânta liturghie, trebuie să fie mijlocul de participare activă a credincioșilor la serviciu, cântând întreagă biserica. Pentru aceasta e necesară o instrucție în cântări și o *carte de rugăciuni*, potrivit alcătuită și pusă în mână tuturor.

Catehizarea în școala primară, în școlile profesionale și de ucenici e datorie oficială. Nu știu întrucât catehizarea este sprijinită de un plan de învățământ, alcătuit după cerințele pedagogice moderne și este ajutată de manuale potrivite, — măcar religia nu trebuie tratată, ca celelalte obiecte de învățământ, după un manual rigid. Catehizarea însă trebuie să-și găsească aplicare practică în dedarea elevilor de a îndeplini citiri, a rosti rugăciuni și a cânta în biserică, la serviciile publice, a fi de ajutor la aceste slujbe, a îndeplini acte de caritate pentru îmbrăcarea elevilor săraci, a cerceta și ajuta pe cei bolnavi, a sprijini pe orfanii lipsiți, din rândurile lor.

Această educație și pregătire practică se poate face la ora de cateheză dela vecerniile de Sămbăta și din preajma sărbătorilor. În Dumineci și sărbători d. a. până la vecernie, trebuie să-și găsească timpul așa numita «Școală de Dumineca», pentru

catehizarea tineretului, urmărind în deosebi trezirea interesului lor pentru lectura biblică, având în mână Testamentul nou măcar, până vom putea avea o nouă ediție oficială a Bibliei, însoțită de comentariu potrivit. Dela această școală catihetică se poate trece ușor la catehizarea mirilor, în vederea încheerii căsătoriei, căreia iar premerge «examenul de pietate» și împărtășirea cu sfintele taine ale mărturisirii și cuminecării. Obligatorietatea tineretului de a participa la sfânta liturghie ar trebui să fie normă generală, ca și de a cânta în cor, acolo unde sânt date condițiile de a putea fi organizat cor bisericesc. În cadrele organizației societății «*Sfântul Gheorge*» ne vom îngriji noi înșine, luând contact cu organele administrative, ca jocul tinerimii să fie orânduit potrivit cu normele bisericești de viețuire creștinească. Iar vecernia zilei, dela care, în posturi, nu va lipsi nici tineretul, să se încheie cu o *lectură biblică* însoțită de tâlcuirea necesară pentru luminarea și întărirea creștinilor în dreapta credință.

Acest misionarism religios prin cuvânt, urmează să-și reverse binefacerile prinosului de dragoste într'un creștinism activ prin fapte, în *acte, așezăminte și societăți de caritate creștină*, pentru a înfirișa așa numita misiune internă, fără de care sfânta noastră biserică ortodoxă și-ar pierde mereu terenul de sub picioare. Milostivirea creștină nu e aceeași operă susținută de caritatea publică, organizată de stat, comună ori societăți particulare, pentru ameliorarea anumitor stări, prin asistență socială. Nu este umanitarismul ce însoțește un anumit grad de civilizație. Ci este dragostea lui Hristos, care se ridică neasemănat mai sus, spre desăvârșire, până la identificarea totală, la contopirea creștinului cu cei nemernici, prin jertfelnicia sa desinteresată.

Pentru a putea lua o inițiativă între credincioși în această direcție, preotul însuși trebuie să premerge cu exemplul actelor de caritate. În viața și traiul familiei sale trebuie să-și găsească

aplicarea integrală Evanghelia, pe care o propovăduiește.

Cu acest, cel mai sigur reazăm, preotul poate pași la organizarea feluritelor reuniuni și societăți caritative, pentru care asociația a tipărit în broșură separată regulamente și statute tip. Acestea vor trebui completate cu altele, privind organizarea unor societăți și comitete pentru: 1. îngrijirea permanentă de săracii satului, prin strângerea și împărțirea de daruri la anumite ocazii măcar, dacă nu se poate realiza în mod sistematic cuvântul biblic: «Frânge pâinea ta și varsă vinul tău săracilor la ușa bisericii»; 2. ocrotirea bătrânilor neputincioși, cari nu mai au pe nimeni; 3. cercetarea și ajutorarea bolnavilor, a neputincioșilor și lehzurilor; 4. îngrijirea orfanilor lipsiți de ocrotire; 5. ajutorarea fetelor sărace la căsătoria lor; 6. ajutorarea în caz de moarte, — dacă nu este în ființă o reuniune de înmormântare, — și, în legătură cu aceasta, reformarea privegherilor la morți, ca să devină prilej de înălțarea gândurilor la Dumnezeu, înlăturând obiceiurile păgânești și păgubi-toare; 7. societăți de temperanță; 8. de înfrânarea limbii dela sudalme și jurăminte. Toate aceste reuniuni și societăți, prin reprezentanții lor cei mai distinși, vor alcătui: 9. *Comitetul misionar*, avându-și toate sediul și locul de ocrotire în «Casa culturală». Tot atâtea organisme, prevăzute de altfel și în legea de organizare bisericească, sub titlul «Comite-tele parohiale» (art. 52).

Imi dau perfect seama, că realizarea atâtor probleme trece peste puterile unui singur om, cum se găsește aproape pretutindeni în sat, singur preotul, chemat să le soluționeze. Mai ales că vremile noi cu cerințele și așteptările lor ne-au găsit nepregătiți și lipsiți de concursul, pe care ni l-ar fi putut da învățătorul confesional.

Tocmai de aceea trebuie să ne preocupe și să dăm mână de ajutor la înființarea unei școli eparhiale de *cântareți* pentru educația unui om de ajutor, nu numai la strană; ci ca să aibă în-

telegere și pentru probleme religioase culturale, sociale și de caritate creștină. Să fie mâna dreaptă a preotului. Făcând legătura cu poporul, să-i fie alături pretutindenea, la casa culturală, la biblioteca parohială, la înlocuirea unei sale de lectură...

În congresul său din urmă Asociația și-a întregit programul prin îmbrățișarea «misiunilor pentru popor», pe urma expunerilor, pe cari am avut onoarea a le înfățișa, ca o completare a programului de muncă pe care l-am fost schițat înainte cu 10 ani, în statutele și regulamentele Asociației.

Îmbrățișând Asociația problema misiunilor religioase, prevăzute la punctul 4, între mijloacele de acțiune ale «cercurilor religioase», — aceste cercuri vor trebui să-și concentreze, în viitor, toată atențiunea asupra realizării instituțiilor de caritate, cum se prevăd de altfel, în continuare, la punctele 5, 6, 7, 8.

Conferența intimă a preoților unui cerc, care trebuie să fie sfatul de ajutorare frățească, va atrage și pe intelectualii și fruntașii satului, cunoscuți ca oameni cu inimă bună.

Altă problemă mare, care trebuie să între în preocupările noastre, de acum chiar, este inițierea misiunilor religioase pentru *intelectuali*, la orașe, spre a recâștiga și apropia sufletele de biserică și așezămintele ei, pentru a se putea înrola sub steagul apostolatului mirean.

Ne trebuie acest concurs al credincioșilor noștri din pătura cultă a neamului, pentru că, fără tovarășia lor înțelegătoare, nu putem pași la împlinirea chemării bisericii de a reîncreștina lumea și a-i inspira, în formele de manifestare ale vieții publice, duhul Evangheliei lui Hristos. Iar de altă parte, pentru a servi pilda lor ca un șuvoi, ce se revarsă dela înălțimi spre lanurile întinse ale maselor populare, fructificându-le.

Hristos Domnul trebuie să fie coborât în lume, în viața oamenilor, viu și simțit, în lumina și cu puterea ce izvorește din Evanghelia Sa. Dacă e atâta rău

între oameni, este pentru că Hristos lipsește din mijlocul lor. A-L duce acolo e datoria noastră. Să o facem cu entuziasmul și însuflețirea a căror flacăra să aprindă puterile latente din sufletele lor.

«Cum vei da însă pe Hristos și altora, dacă nu-L ai tu?» — se întreabă I. P. Sfințitul nostru mitropolit Nicolae, într'unul din luminoasele discursuri, pline de foc sfânt, la un congres al Asociației. Și adaugă: «...trebuie să te faci una cu Hristos, dacă vrei să fii preotul Lui. Trebuie să-ți deschizi larg inima pentru a primi pe Hristos, trebuie să ascuți cuvântul Lui, să-ți apropii zilnic urechea de buzele Lui, să-ți încălzești neîncetat rugăciunea ta către El și prin meditațiile tale, între cei patru pereți ai camerei tale, să-ți mărturisești sufletul înaintea Lui și să-i primești sugestiile ce ți le va inspira El, să te împărtășești cu trupul și sângele Lui în sfânta cuminicătură, și așa să te împreuni cu El, încât să poți zice ca Pavel: «nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește întru mine». Atunci vei fi organul Lui și grația Lui, a cărei putere întăritoare o simți neconținut, ca pe o duhovnicească desfătare în inima ta, ce se va revărsa prin tine și asupra altora... Propoveduirea noastră trebuie să trezească setea religioasă în suflete, să le aducă în contact cu Dumnezeu, cu Hristos, cu grația, cu nemurirea și cu celelalte realități ale vieții religioase... Numai prin căldura unei asemenea propovăduiri putem determina conștiințele oamenilor de azi să-și precizeze o atitudine față de Mântuitorul. Cărând oamenilor într'una cutare lucru să-l facă, cutare să-l evite, dela o vreme toată vestirea aceasta de regule morale li se va părea deplasată și, lucru firesc, nu le va satura setea religioasă. E ca și când ai sta în mijlocul unei grădini cu pomi sălbatici și i-ai îndemna încontinuu să pro-

ducă poame nobile, în loc să-i altoești mai întâi acei pomi și apoi dela sine vor face poame bune. Intocmai așa trebuie să al- toești și pe omul cel vechi, cu păcatele lui și să-l faci o mlădiță a lui Hristos, apoi dela sine va produce roadele vieții celei după Hristos».

Jubileul „Revistei Teologice“

— Voci de presă —

Universul, din 23 Februar 1930, scrie:

Numărul aniversar 1—2 pe Ianuar și Februar cu care-și începe al 20-lea an de existență, Revista Teologică și-l deschide cu autograful Mitropolitului Nicolae, în următorul cuprins:

«Chela succesului teologic rezidă întru a-ți armoniza convingerile căștigate prin studiu, meditație și experiență cu adevărul obiectiv propovăduit de biserică. Dar nimic nu îți întărește și încălzește convingerile religioase în mai mare măsură, ca rugăciunea, prin care ieși în contact nemijlocit cu realitățile vieții supranaturale.

Scrișul în materie teologică din care nu simți vibrând acest contact, e ca o aramă sunătoare».

Foarte frumoasă cugetare și alinător îndemn.

Redactorul revistei, dl prof. N. Colan spune în articolul prim, că inițiativa înființării revistei a fost a I. P. S. Mitropolitului Nicolae, pe atunci profesor.

Convins de nevoia ca preoții să nu rupă legăturile cu cartea, «ci să continue a se înarma cu armele duhovnicești ale culturii», profesorul Dr. Nicolae Bălan a ajuns la concluzia întemeierii Revistei teologice.

Stăruind cu tenacitate, primind îndemnuri bune, ajutat de frații din vechiul regat și urmărindu-și cu zel programul, Revista a înlăturat piedicile și a limpezit nedumeririle. Răvna de căpetenie a întemeietorului este să sporească entuziasmul misionar al clerului ortodox.

Articolele din revistă sânt foarte interesante și scrise într'adevăr frumos.

N'aș ști ce articol să citez mai întâi, de-al Episcopului Grigore al

Aradului, d-rului Sebastian Stanca, etc. etc.

Doresc din toată inima ca publicația aceasta așa de bună și așa de priceput condusă să însuflețească pe cât mai mulți clerici întru datoria lor așa de grea și de frumoasă.

Patria, din Cluj, dela 29 Februar 1930:

S'au împlinit două decenii de când un grup de profesori ai seminarului teologic «Andreian», din Sibiu, în frunte cu actualul mitropolit Nicolae Bălan, au scos primul număr al «Revistei Teologice». În jurul apariției acestei publicațiuni s'a pornit o interesantă și destul de vehementă discuție în coloanele ziarelor noastre de pe atunci. Se trăgea la îndoială necesitatea unei reviste de știință și viață bisericească, se spunea că profesorii dela Sibiu fac o muncă de prisos și se zugrăvia bătrânul preot, care citește «multiscusita vremii slovă» dintr'un ceaslov, ca un ideal al preotului românesc.

Comitetul de redacție al «R. T.» a luptat cu toate neajunsurile, fiind de convingerea, că și activitatea, viața și știința slujitorilor Sf. Altar trebuie să corăspundă vremilor prin care trecem.

Pentru anul 1910 nu se mai potrivea preotul din 1830. Vreme de douăzeci de ani în coloanele acestei reviste s'a muncit pentru luminarea conștiințelor și mângăierea sufletelor, promovând idealul religios-moral și luptând pentru apărarea și întărirea credinței. După două decenii «Revista Teologică» poate să spună cu fruntea ridicată, că luptă bună a luptat, iar întemeietorul ei, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan poate fi mândru de succesul ce l-a înregistrat una din cele mai frumoase opere ale tinereții sale.

Români — romano-catolici! Organul social-cultural, *Gazeta Clucului* din Gheorgheni, în Nrul său din 15 Febr. a. c., publică cererea, adresată către episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, din partea mai multor români maghiarizați greco-catolici din săcuime, cari stăruiesc să fie primiți în sinul bisericii romano-catolice. — Faptul e dureros din cale afară, mai ales, când acești români maghiarizați recunosc că înaintașii lor nu erau unguri, și că ei trec la romano-catolici, numai fiindcă nu știu românește și n'au biserică unde să se închine... Sub stăpânirea românească nu se poate face nimic pentru acești neneroșiți?

INFORMAȚIUNI

Alegere de protopresbiter. În 1 Martie a. c. s'a întrunit în Hațeg adunarea protopopească pentru alegerea de protopresbiter al tractului Hațegului, sub prezidiul comisariului consistorial Trandafir Scorobeș. Au fost prezenți 28 de membri. Preotul Ieronim Ciocan a întrunit 17 voturi, preotul S. Rusan 6, și preotul Nicolae Cubiceanu 5 voturi.

Calătoria dlui profesor N. Iorga peste ocean a provocat mare entuziasm, pretutindeni, la românii din America. Frații noștri depărtați au înconjurat pe dl profesor și rector al universității din București cu cea mai sinceră dragoste, arătând că nu uită niciodată țara lor de naștere și legea strămoșească, și că, de câteori li se dă prilej, nu șovăiesc întru a se manifesta ca buni români și buni creștini.

Studentii contra misselor. Centrul studențesc București arată într'un comunicat adresat ziarelor, că desavuează studentele care participă la diversele concursuri de frumusețe pentru alegerea unor anumite misse. Centrul studențesc consideră că alta e chemarea colegelor de universitate și nici decum transformarea lor în exhibiționiste ale frumuseții fizice. Studentele române, spun studenții, să fie pildă a modestiei și, dacă vor, neobosite muncitoare în ogrorul de luminare a poporului: li-ar sta mai bine așa, publicul le-ar iubi mai mult, ear noi, conducătorii studențimii, am fi mândri de ele.

Societatea Transilvania din București, pentru ajutorarea studenților și elevilor meseriași din Ardeal, fondată în 1867, a ales, în adunarea generală din 23 Februar a. c., următorul comitet: Președinte T. Eremie, vicepreședinți I. Clinciu și P. Gârboviceanu, casier A. Pop, secretar Horia Pipoș, apoi 6 membri și 4 cenzori.

Prigonirile religioase au luat, după știri din Moscova, proporții extraordinare. Furioși pentru numeroasele proteste contra politicii antireligioase rusești din ultimul timp, comuniștii prigonesc clerul și poporul ca sălbătăcie cumplită. În Rusia albă sânt închise mai toate bisericile. Preoții, după ce li se confiscă averea, sânt alungați din casele lor și trăiesc în stradă. Sute de familii preoțești au rămas pe drumuri.

FOIȘOARA

(9) MONOGRAFIA

bisericii ortodoxe din Crăciunel, protopopiatul Târnavei

de
Pr. Iuliu Moldovan,
din Laslăul mare

5. **Natanail Oprea**, fiul și urmașul lui Isac Oprea a servit la această biserică neîntrerupt 50 ani, dela 1849—1899.

Sub el s'a rezidit biserică demolată din cauza crepăturilor ce le-a cauzat greutatea turnului, care începuse a se apleca spre boltitura bisericii. Pământul din jos și din sus de biserică se surpă mai ales în anii ploioși, de aceea turnul nu s'a mai rezidit, autoritățile administrative nu au mai îngăduit rezidirea lui, deși s'au făcut intervenții la Preaveneratul Consistor cu cereri pentru ajutorare

de bani din «fondul bisericilor sărace».

În locul turnului de zid, care a susținut sub coperișul lui multă vreme 3 clopote, s'a ridicat un turn simplu din lemn, jos în fața bisericii, unde sânt atârinate cele 2 clopote ce le are biserică. Biserica s'a rezidit ca o casă fără boltitură, dar pereții au început din nou a se crepa, iar fundamentul s'a umezit până la înălțimea de 1½ metru în partea de miazănoapte, așa încât poporul se vedea silit a face pregătirile de lipsă pentru ridicarea unei biserici nouă.

Sub păstoria preotului Natanail Oprea s'a înmulțit de nou averea mișcătoare a bisericii în bani, bucate și vin. Prin anii 1865—1880 biserică dispunea de fonduri de bucate și capitale de bani și vin ca și în vremea lui Ilie Popovici. Din jurnalele de casă și rațiociniile acelor ani, care au rămas în arhivul parohial, se constată un spor crescând în ave-

rea bisericii. Chiar după rezidirea bisericii, au mai rămas capitale frumoase în fondul cucuruzului, în vin și bani, care, — durere — mai târziu prin negrija și manipularea rea a unor epitropi slabi s'a împușinat an de an, până s'au epuizat. Preotul Natanail îmbătrânind prin anii 1880, și murind și protopopul Daniil de Tămaș din Deag, care făcea revizii severe la cenzurarea rațiociniilor bisericilor, averea parohiei a dispărut pe încetul, așa încât eu la intrarea mea în parohie în 1902 nu am aflat decât goluri și o lipsă totală de bani și fonduri bisericești.

Preotul Natanail Oprea, pe lângă alte însușiri frumoase, avea darul păstorului sufletesc. Și era iubit de poporul său, căruia îi făcea multe slujbe gratuit. În schimb și credincioșii lui îl ajutau cu zile de clacă, cu palma și carul, ca să-și poată purta economia câmpului, așa încât deși sărac la început, cu timpul a ajuns la bună

stare materială și potrivit vremurilor în care a trăit și-a asigurat bine familia. Din cele 5 fiice care le-a avut, pe patru le-a căsătorit după țărani frunțași cu stare bună, pe a 5-a după un preot unit, în lerneă săsească, pe valea Târnavei mari, iar pe unicul fiu ce l-a avut l-a făcut preot, devenit mai târziu protopop al tractului Ilia, Gheorghe Oprea, socrul nu de mult repausatului protopop din Deva, Dr. Ioan Dobre.

Natanail Oprea (zis popa Naf-tailă) a fost «om zdravăn», după cum îl caracterizează credincioșii lui, iubitor de biserică și cântăreț bun. Pentru vechiul și istoricul clopot din a. 1773 a purtat proces îndelungat cu fostul solgăbirău Bian din Făget, apărătorul uniților, și a cheltuit — din răvna de a nu-și da clopotul lui altora — din averea sa prețul alor 4 boi de frunte, pentru acoperirea speselor și despăgubirilor de 800 zloți, rezultate din acel proces penal.

Prima femeie primar în România a dat-o comuna Voinești în ținutul Vasluiului, unde gospodăria satului este încredințată unei Zabłowski. Statele occidentale au, de multă vreme, femei în fruntea comunei.

STIRI LOCALE

Conferență publică. În seria conferențelor din sala prefecturii, a vorbit Duminecă, în 2 Martie 1930, profesorul de liceu, dl I. U. Soricu, despre: un început de curent nou în literatura poporului român (și nu despre tema: Din începuturile literaturii române, cum greșit vesteau afișele). Conferențiarul, urmărind manifestațiile de ordin spiritual în clasa de jos a poporului român, cu rezervele sale de optimism sănătos și cumințe, constată o mișcare de viu protest împotriva slăbiciunii materialiste a nemulțumirilor societății noastre contemporane. Acest curent de jos s'a ivit mai ales din cetirea cărții dumnezeiești, a bibliei. Citește câteva potrivite pilde de asemenea versificație, care deși slabă ca producție poetică, e prețioasă din punct de vedere al conținutului său, căci grăiește despre o nouă îndrumare de viață într-o lume, care azi e lipsită de ideal. Această fericită îndrumare, ce ni-o aduce poporul dela țară, se îndreaptă: spre idealul religios creștinesc, spre vechile izvoare de viață sufletească. Curentul de viață în legile lui Dumnezeu, așa cum ni se prezintă în versurile poporului, trebuie luat în mai multă considerare, termină vorbitorul, — și nici decum zeflemisit. Expunerea, foarte interesantă, a fost ascultată cu toată atențiunea de auditorul sibian.

Concertul din 28 Februar 1930, al Reuniunii de muzică «Gh. Dima» din Sibiu, în marea sală dela Thalia, a fost ascultat cu plăcere de publicul extrem de numeros, care a aplaudat viu atât pe neobositul dirigent, cât și pe toți cei care au contribuit din plin la succesul producțiilor. Dșoara Zoe Circo, grațioasa soprană dela opera din Cluj, dnii Cononovici și Gheaja, nu mai puțin orchestra orașului, și corul mixt, s'au dovedit și deastădată ca bune și valoroase puteri artistice. Programul concertului a conținut aproape numai compoziții de autori români, între care și frumoasa cantată jubilară «Strigat-am către Tine, Doamne», de dirigentul N. Oancea.

În mijlocul luptelor obositoare politice și a sfâșierilor dela ordinea zilei, concertele Reuniunii noastre aduc totdeauna stropii alinațorii ai păcii.

Teatru. Piesa originală, de dl Victor Ion Popa, *Mușcata din fereastră*, jucată în Sibiu Duminecă seara, în 2 l. c., de-o echipă a Teatrului național din București, se prezintă alcătuită cu mult talent și umor, — minus unele culori drastice (ca drăcuțul, bunăoară) care fac bucuria galeriei, dar care de pe scenă ar trebui omise. Tălmăcirea rolurilor — de rară perfecțiune: în deosebi dl I. Sărbu și dna Toto Ionescu s'au impus prin creațiuni de mare artă.

Sărbătorire. Reuniunea meseriașilor români din Sibiu a sărbătorit în seara de 23 Februar a. c., în sala dela Unicum la o cină comună, pe unul dintre vechii noștri muncitori ai Tipografiei Arhidiecezane, pe corectorul-tipograf, dl *Stefan Duca*, din ocazia împlinirii a unui sfert de veac, de când dl St. Duca poartă grațuit postul de secretar al Reuniunii. S'au întrunit, la această sărbătorire, numeroși membri în frunte cu președintele, dl prof. N. Colan, care în cuvântul său de felicitare arată vrednicia jubilarului și-i predă, din partea comitetului și a membrilor reuniunii, ca amintire un prețios dar (ceas cu lanț de aur). Au mai cuvântat dl prof.

T. Popovici și dl deputat N. Bratu, ear dl St. Duca a mulțumit tuturor pentru binevoitoarea atențiune, făgăduind să lucreze și de aici înainte, din toate puterile, pentru propășirea Reuniunii. Corul, condus de dl Ioan Stanciu, a delectat pe cei prezenți cu frumoase cântece, cu avânt executate.

Conferență. Vineri, 7 Martie 1930, ora 6 seara, va avea loc în aula Academiei teologice «Andreiane» conferința publică a dlui prof. univ. *Ion Lupas*. Subiectul conferinței: O «carte de rugăciuni și autorul ei: Arhim. Dionisie Sadoveanu». Intrarea liberă.

Distribuirea cărților de alegători. Dela primărie: Cărțile de alegători pentru comună, ce nu s'au preluat încă, se pot ridica de către alegători la primăria municipiului Sibiu. (ușa Nr. 7), începând cu data de 1 Martie a. c. în orele de birou.

Pagina pastorală

La Dumineca primă din post

Pentru că textul evangheliei din această Duminecă Ioan 1, 43—51, e puțin disparat, neprezentând o idee unitară, se poate alege altceva ca subiect de predică. Exemplu: «...și s'a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont».

În legătură cu aceste cuvinte din Crez vom vorbi despre patru lucruri: 1. libertate; 2. dreptate; 3. sfințenie, și 4. suferință.

1. În întregul Crez — acest monument de credință indestructibil și etern al bisericii ortodoxe — e vorba numai de Dumnezeu; de Dumnezeu Tatăl Atotțiitorul, Făcătorul tuturor, de Dumnezeu Fiul lumină a Tatălui și născut din veci din Tatăl de Dumnezeu Duhul sfânt, carele din Tatăl purcede, fiind împreună mărit cu Acesta și cu Fiul. Lăsând la o parte pe Preacurata Fecioara Maria, numele unui singur om e amintit în Crez, «în zilele lui Pilat din Pont». Acest om nu este însă cel mai mare născut din femei, profetul aspru, care cu glas mare a gătit calea Domnului chemând pe toți la pocăință; nuli cel amintit în Crez este un om nevrednic: Pilat. Pilatus înseamnă chemat la părărie, liberat adecă. Fusesse rob mai înainte, lăsat slobod din grația stăpânului său și apoi pe căi tenebroase, necunoscând scrupule și plecându-și conștiința în fața a orce, a parvenit la mărirea lumească. În drumul său de ascensiune, până la consulatul Palestinei, și-a atrofiat cu desăvârșire sufletul.

Acest parvenit, Pilatus, stă acum în scaun de judecată și cu neasemănată mândrie vrea să dea o sentință în ce privește pe Fiul omului, prins mișelește și adus înaintea divanului. Două ființe stau față în față: Isus, legat, ferecat și Pontius «pilatus». Acest din urmă e liber căci este judecător! Liber în cuvânt, dar legat în conștiință. Chemat să judece pe cel legat, libertatea de conștiință a acestui din urmă îl tulbură grozav. Sentința trebuia însă adusă, căci de această sentință depindea tronul «pilatului». Mai înainte numai înăbușise în sânge o manifestație religioasă iudevească; dacă i s'ar fi mai adus o singură acuză la Cezar, Pontius, și-ar fi pierdut părăria și cu ea libertatea. Iată deci pe cel liber legat!

2. Deși judecător Pilat era de parte de adevăr, precum sânt departe toți cei care nu sânt născuți de sus, din Duhul sfânt. Cei cari nu trăiesc această renaștere și nu o înțeleg, ca odinioară Nicodem, vor rămânea pentru totdeauna în afară de adevăr. Pilat dornic să știe, ce-i adevărul a întrebat cu aprindere pe Isus: «Ce-i ade-

vărul?» Răspuns însă nu i s'a dat și Pilat nu putea să primească, astfel încât întrebarea lui stă atârnată de veacuri, fără ca oamenii veacului să-i poată da răspunsul adevărat. Și sufletul involburat al omului, cât nu s'a sbatut ca să afle adevărul! Adevărul a fost ținta tuturor filosofiilor, tuturor științelor; toți și toate au pretins a da și a posedea adevărul, dar încă trăind și-au dat seama că susțin iluzii.

Și Pilat voia să afle adevărul și Adevărul însuși sta solemn înaintea lui. Mai mult, proconsulul chiar spusese despre Isus, că nu este minciună în el și vină mare; soția lui i-a șoptit: «nimic să-ți fi ție și acestui drept»; sutașul de pază după ce văzuse cele ce s'au făcut, a mărturisit și el: «cu adevărat, omul acest drept a fost». Dar o conștiință pervertită și păcătoasă nu putea suferi să vadă adevărul, deci nu l-a cunoscut; și-a spălat mâinile Pilat și a zis: «luați-l și-l judecați pe el după legile noastre»!

3. Cel slobod prin excelență se lasă încătușat, Adevărul însuși se lasă călcat în picioare de minciună, or acest lucru depășește ordinea firească, așa nu poate lucra decât un sfânt. Isus n'ar fi fost sfânt, dacă nu s'ar fi făcut ascultător până la moarte, dacă nu ar fi plinit toate după dorința și voia Tatălui Său ceresc. Da, toate le-a plinit cu sfințenie, căci era sfințenia întrupată. Pânea Lui era să facă voia Tatălui Său care l-a trimis, în El, numele Tatălui s'a sfințit după cuviință.

4. Libertate, adevăr, sfințenie, toate acestea întrupate în ființa Mântuitorului Hristos, au fost supuse suferinței Cel liber încătușat, cel drept socotit ca fără de lege, cel sfânt hulit și batjocorit, iată ce înseamnă a suferi! De altfel Mântuitorul dela nașterea sa după trup n'a fost străin de suferință. Născut în staul, fugă în Egipt; la 12 ani nu este înțeles de mama lui; de lipsă de înțelegere s'a tot lovit apoi în legătură cu ucenicii săi, încât unuia a ajuns să-i spună odată: «fugi înapoia mea, Satană». Toate acestea au constituit atâtea și atâtea necazuri în viața pământească a Mielului lui Dumnezeu care a purtat păcatele lumii.

Prin suferință însă — această fecioară posomorâtă, logodită cu lumea întreagă — Isus Hristos logodindu-se și El cu această fecioară, a însemnat-o, a descătușat-o de lanțurile robiei și ale amarului, l-a îndreptat privirea dela pământ la cer. Prin suferință zic, Hristos a divinizat pământul și a înălțat pe om, vremelnicul locuitor al lui.

Dela Mântuitorul încoace, suferința nu mai înspăimântă; căci nu poate înspăimânta o fecioară, care înfrățindu-se cu tine, te înfrățește cu fratele tău și cu mirele ei, Hristos. Întru tine Isuse Hristoase ne-am slobozit, prin tine cunoaștem adevărul, întru sfințenia ta ne sfințim.

De vrem să cunoaștem cele trei virtuți de mai înainte, să cercăm a realiza pe a patra: suferința. Timpul de post este prielnic pentru aceasta; să facem așa și ne vom înfrăți cu Hristos.

Gheorghe Secaș
profesor de teologie

Persoana preotului predicator

(Sfârșit)

3. Duhul suferinței.

Când s'au întors odată ucenicii Domnului după o propovăduire norocoasă, au spus Mântuitorului însuși: «făcându-și plini de bucurie: «Doamne, și dracii se pleacă nouă întru numele tău». La aceasta Mântuitorul răspunde prin cuvintele surprinzătoare: văzu-t-am pe satana ca un fulger din cer căzând. Luca 10, 17—18. Sânt de o semnificație adâncă aceste cuvinte ale Mântuitorului. Vede adecă pe diavol fugind dinaintea activității apostolilor;

dar Cuvântul cel născut din veci din Tatăl vedea, în același timp, pe strălucitorul Luceafăr de odinioară, care în urma orgoliului său a căzut cu iuteală de fulger din mărirea-i originară scufundându-se tragic în abisul întunecat.

Prin această amarnică pedeapsă a mândriei, Mântuitorul voia poate să recomande ucenicilor săi virtutea contrară acestui păcat, umilința adecă. În această privință a predicat în toată viața lui, cu cuvântul, mai vârtos însă cu pilda; în acest spirit și-a crescut pe ai săi. Fiind acuzat, Mântuitorul răspundea: «Eu nu caut slava mea». Ioan 8, 50 «ci cinstesc pe Tatăl meu» 8, 46. La nașterea sa, ingerii nu i au adus lui laudă, ci au preamărit pe Dumnezeu.

Viața lui întreagă e concretizată în versetul din epistola sf. Pavel către Filipeni C. 2, v. 7 și 8: «Ci s'a desșertat pe sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se, S'a smerit pe sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de Cruce».

Predicatorul ortodox va trebui să țină seama de acest exemplu sublim al lui Hristos.

Fie el înzestrat cu daruri naturale cât de îmbelșugate, să-și aducă aminte că aceste daruri nu le poate fructifica decât cu ajutorul harului de sus. Lumina ce preotul este chemat să răspândească, nu este a sa, ci este lumina lui Hristos, care luminează tuturor.

Preotul nu trebuie să urmeze exemplul lui Lucifer, care odinioară primind strălucire din mărirea lui Dumnezeu, în loc de-a întoarce lumina ce a primit drept prinos de recunoștință cerescului Creator, s'a înălțat pe sine socotindu-se asemenea Lui, iar prin mândria sa a căzut cădere mare.

Lumina ce-i este încredințată, predicatorul ortodox s'o folosească întotdeauna spre a lumina calea spre Hristos a sufletelor însetate după El. Lumina, chivernisită astfel cu umilință, va aduce în loc de cădere, înălțare; în loc de rătăcire, mântuire; în loc de moarte, viață.

Va fi bine deci pentru preotul predicator, să facă câte o privire asupra propriei sale mizerii; în adâncimea infirmității tuturor oamenilor în genere, și pe altă parte să privească adâncul bogăției și al mării lui Dumnezeu. Pavel, Romani 11, 33.

Prin umilință numai va ajunge predicatorul să vadă adevărata lumină, pe Dumnezeu, lumea și pe sine.

4. Duhul dragostei.

«Că dragostea lui Hristos ne ține pe noi» 2. Cor. 5, 14. Această frază a propovăduitorului, mai tare decât diamantul, constituie o teză fundamentală în propovăduire, căci nimic nu este atât de îmbelșugat și puternic de a transforma totul, ca dragostea. Putem socoti în acest loc minunatul capitol 13 din 1 Cor., care e așezat în focarul întregii pastorale. Acolo se spune clar: «De aș vorbi în limbile omenesti și îngerești, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător»...

Într'adevăr dragostea este taina oricărei fructificații în predică, dragostea este propriu ziu sufletul oratoriei duhovnicești; este doar prima între virtuți, cea dintâi și cea mai mare poruncă din «lege», este sâmburele și ținta ultimă a oricărei desăvârșiri. Ca regină a virtuților, dragostea stă pururea neclintită înaintea lui Dumnezeu, ca înaintea celui mai mare bun în sine. «Dragostea nici odinioară nu cade».

Dragostea ne-a făcut să adorăm o iesel, să vedem pe Dumnezeu oamenilor asemănându-se, luând chip de rob; datorită dragostei, s'a oferit

universului, cel mai înduioșător tablou, al lui Hristos defăimat, cu cununa de spini pe cap, prin cuvintele lui Pilat: «Ecce homo»! Prin dragoste muntele Golgota a devenit piscul cel mai înalt de spiritualitate, altarul de jertfă și de împăcare al omului cu Dumnezeu; prin dragoste sântem — în fine — înfrățiți cu Hristos și adopți în familia divină, dându-ni-se acces la viața eternă.

Și earăș dragostea este învățătoarea tuturor metodelor, conducătorul fidel pe cărări nouă și vechi; este prezervatoarea de rutină, șablon, de prezumțiune, de amărăciune, de descurajare, lucruri care sânt a se privi ca dușmanii de moarte ai oratoriei. Înaintea unei adunări impozante, te scapă de intimidare, iar în fața ascultătorilor puțini, îți stimulează râvna. «...toate le suferă, toate le rabdă»...

În decursul istoriei avem destule exemple de predicatori stăpâniți de suflul sfânt al dragostei. Viața Mântuitorului, predica Lui, din aurora propoveduirii de pe munte și până în amurgul cuvântărilor de despărțire din Ioan, este o mărturie de dragostea lui dumnezească. La el trebuie să faci școală predicatorului; Evanghelia este peste tot înalta facultate pentru a-ți înzestra sufletul cu dragoste râvnitoare și plină de foc sfânt.

Cu dragostea ne întâlnim și în viața de propoveduire a apostolilor lui Hristos. Epistolele sf. Pavel mai ales ne deschid priviri adânci în sufletul său de misionar. Câteva citate vor dovedi cu prisosință acest lucru 1 Tes. 2, 8: «Așa iubindu-vă pe voi, binevoim a da vouă, nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci încă și sufletele noastre» «...și mă voi cheltui și pe mine pentru suferințele voastre, 2 Cor. 12—15. Că aș fi poftit eu însumi a fi anatema dela Hristos pentru frații mei». Rom. 9, 3. Asemenea și alte locuri: Filip. 1, 23; 2, 17—18; 4, 1 etc.

Dragostea învață în fine și dă dredicatorului tactul omiletic, căci ea vrea să iubească și să ducă la mântuire, iar nu să îngrozească pe nimeni, nici să nimicească. Dragostea e lipsită de orice preocupare străină, ea puce direct la Hristos, singura țintă. «Dragostea îndelung rabdă, se milostivește, nu pismuește, nu se semețește, nu se trufește». 1 Cor. 13, 4.

Preotul predicator, ales al Domnului, pătruns de duhul credinței, al rugăciunii, al umilinței și al dragostei, devine o personalitate, care prin cuvântul său, nu va lucra decât la consolidarea și creșterea împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

(N. B. Acest articol este, un curs de omiletică, ținut la Academia teologică «Andreiană» din Sibiu).

Gheorghe Secaș
profesor de teologie.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Înalt Regent

OMUL ȘI FAPTELE

Contribuțiunile la studiul istoriei bisericii române ortodoxe contemporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Prețul Lei 500.—, plus spese postale Lei 20.—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se găsesc în permanență următoarele Cărți rituale:

Acaftist, legat

Apostol, legat în piele cu copcii

Carte de Tedeum, legată

Ciaslov, legat

Evanghelia, legată foarte fin, în plus cu evangheliștii în Email, cu copcii și aurită

Evanghelia, legată foarte fin, în piele cu evangheliștii, cu copcii și aurită

Evanghelia, legată în piele și cu copcii

Evanghelia, legată jumătate în piele

Evhologiu (Molitvelnic), legat jumătate în piele

Liturgier, legat în piele

Mineiele, legate

Octoih mare, legat în piele și cu copcii

Octoih mic, legat

Penticostar, legat jumătate în piele

Psaltirea, legată

Au apărut:

Manuale de limba română
de E. HODOȘ

I. Carte de citire și Gramatică
pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire
(pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Ist. Literaturii
Se găsesc de vânzare la LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ din Sibiu

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, preluate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopul de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și ori-cărui suflet iubitor de cele sfinte.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

În editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

„ II „ 150.—

„ III „ 120.—

„ IV „ 200.—

plus spese postale Lei 30.—.

Biserica ortodoxă română Șugag

Nr. 18/930

(22) 2—3

Publicațiune

Biserica ort. rom. Șugag, județul Alba, vinde prin licitațiune publică conform art. 94—106 ai legii noi a Contabilității publice, materialul lemnos din pădurea bisericească așa numită «Dosul Mărtiniei» în cantitate de 10557 m. steri lemn de fag.

Prețul de strigare este 422.280 Lei, sub care preț materialul nu se va vinde.

Garanția de 42.228 Lei se va depune la reprezentanța proprietății înainte de începerea licitației.

Licitația se va ține la primăria comunală din Șugag în ziua de 17 Martie 1930 ora 11 dimineața.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficioase, atât la Oficiul parohial din Șugag, cât și la Ocolul silvic Sebeș.

Pentru biserica:

George Perian
paroh.

Călăuza agricolă

de prof. D. Comșa, hotărât cea mai de seamă, practică, îndemănatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I Economia câmpului e 90 lei, tomul II Pomăritul și Vieritul 50 lei și tomul III Legumăritul și Florăritul 60 lei. Tus trele tomurile, broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandație 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. D. COMȘA în Sibiu sau Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite prețul de mai înainte sau cu ramburs.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55.—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se da 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român